

Prezydent Bytomia zapropował właścicielowi EC Szombierki jej odkupienie

W setną rocznicę uruchomienia Elektrociepłowni Szombierki, prezydent Bytomia Mariusz Wołosz zaproponował właścicielowi zabytku – spółce Rezonator SA – odkupienie Elektrociepłowni Szombierki po cenie, za jaką właściciel nabył ją w 2016 roku. Powodem jest postępująca degradacja zabytku.

EC Szombierki to perła architektury postindustrialnej. Zależy nam na przyszłości tego obiektu, czego wyraz dawaliśmy przez ostatnie dwa lata, proponując przejęcie elektrociepłowni, rozmawiając z jej właścicielem czy angażując w sprawę uratowania katedry industrialu Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków – mówi prezydent Bytomia Mariusz Wołosz. Tym razem oferujemy właścicielowi kupno EC Szombierki po cenie, jaką ją nabył. Chcemy uratować zabytek przez upadkiem – dodaje prezydent Mariusz Wołosz.

Na ratunek EC Szombierki

Obiekt Elektrociepłowni jest nierozzerwalnie związany z historią bytomskiego przemysłu, a w związku z zaniedbaniami obecnego właściciela zabytku, jego przyszłość jest niepewna – mówi Michał Bieda, zastępca prezydenta Bytomia. Miasto przygotowuje projekty dotyczące zagospodarowania terenów i obiektów poprzemysłowych, na które chce pozyskać środki w ramach Funduszu Sprawiedliwej Transformacji. Przejęcie przez gminę EC Szombierki umożliwiłoby skorzystanie z tych środków, także na znalezienie nowej funkcji dla EC Szombierki. O przyszłości tego obiektu rozmawiamy też z Fundacją Europa Nostra, która uznała elektrociepłownię za jeden z siedmiu najbardziej zagrożonych obiektów europejskiego dziedzictwa kultury – dodaje Michał Bieda.

W 2019 i 2020 roku prezydent Bytomia Mariusz Wołosz wielokrotnie podejmował próby przejęcia EC Szombierki z rąk obecnego właściciela. Dwukrotnie gmina skierowała pisemną ofertę do spółki Rezonator SA, prowadzone były też bezpośrednio rozmowy z jej przedstawicielami odnośnie możliwości nieodpłatnego przejęcia obiektu. Zarząd spółki Rezonator SA nie wyraził woli przekazania nieruchomości gminie.

Dotychczasowe próby nieodpłatnego przejęcia Elektrociepłowni nie powiodły się, dlatego w trosce o zachowanie zabytku zaproponowaliśmy właścicielowi odkupienie obiektu po cenie, jaką nabył ją w 2016 roku, czyli 814 tys. zł – mówi prezydent Bytomia Mariusz Wołosz.

W związku z pogarszającym się stanem technicznym budynków EC Szombierki, Prezydent Bytomia w sierpniu 2019 r. zawnioskował do Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o sprawdzenie stanu zachowania zabytkowego zespołu elektrociepłowni wraz z wyposażeniem. Kontrola odbyła się w lutym 2020 roku z udziałem Miejskiego Konserwatora Zabytków w Bytomiu. Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków wskazał na konieczność wykonania m.in.: prac zabezpieczających dachu głównego wieży zegarowej, dachu maszynowni, dachu pompowni, dachu kotłowni, zewnętrznej okładziny elewacyjnej do czasu przeprowadzenia remontu budynków. Właściciel obiektu został zobowiązany do przeprowadzenia prac zabezpieczających do 31 października 2020 r. 19 listopada 2020 r. odbyła się rekontrola obiektu przez Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Właściciel obiektu nie przybył na spotkanie.

Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Katowicach w porozumieniu z Miejskim Konserwatorem Zabytków monitorują stan zabytkowego obiektu, w którym podczas wizji lokalnych stwierdzono nie tylko zły stan techniczny części obiektów, ale również niewłaściwe jego zabezpieczenie – mówi Dominika Kściuczyk, Miejski Konserwator Zabytków. Obecnie prowadzone

postępowania administracyjne przez Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach oraz Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Bytomiu mają na celu określenie stanu zachowania obiektu Elektrociepłowni Szombierki – dodaje Dominika Kściuczyk.

W październiku 2020 r. Prezydent Bytomia zwrócił się do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego o podjęcie działań względem właściciela EC Szombierki związanych z obowiązkiem utrzymania obiektu budowlanego w należytym stanie technicznym. 2 listopada 2020 r. PINB zwołał kontrolę – właściciel obiektu się na nią nie stawił.

Sto lat historii EC Szombierki

Elektrociepłownia Szombierki to jeden z największych i najstarszych obiektów przemysłowych w Bytomiu. Działalność rozpoczęła 29 listopada 1920 roku, więc w niedzielę 29 listopada 2020 roku przypada 100. rocznica uruchomienia elektrociepłowni. Kompleks budynków został zaprojektowany w stylu modernistycznym przez Emila i Georga Zillmannów.

Elektrociepłownia była przez dziesięciolecia jednym z najważniejszych obiektów przemysłowych na Śląsku. W 1998 roku przestano w niej wytwarzać prąd, zaś produkcję ciepła zakończono w 2011 roku. Dwa lata później, w 2013 roku należącą wówczas do spółki Fortum SA Elektrociepłownię decyzją Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków wpisano do rejestru zabytków. W październiku 2016 roku spółka Fortum SA sprzedała obiekt nowemu właścicielowi – spółce Rezonator SA z Gliwic.

Zespół zabudowy Elektrociepłowni Szombierki (dawniej Elektrowni Bobrek) przy ul. Kosynierów w Bytomiu, obejmujący: kotłownię, pompownię, maszynownię, rozdzielnię prądu, budynek zarządu, wieżę wodną zwaną zegarową, wieżę węglową, trzy kominy, wartownię oraz otoczenie wymienionych wyżej wymienionych obiektów, został wpisany przez Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach do rejestru

zabytków nieruchomych województwa śląskiego 14 stycznia 2013 roku /decyzja A/398/13/. Z kolei 26 października 2020 roku zakres wpisu do rejestru zabytków został rozszerzony dodatkowo o otoczenie zabytkowego zespołu Elektrociepłowni Szombierki, decyzją – A/720/2020 – wydaną z urzędu przez Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach.

Źródło: UM Bytom